

Forskningsadministrativ avdeling

Referanse

2017/10495-KJT

Dato

09.10.2017

Fremtidig organisering og kvalitetssikring av forskerutdanning ved UiB - Høringsvar fra Fakultet for kunst, musikk og design

Vi viser til høringsbrev av 24/8 2017 vedr. forslag til fremtidig organisering og kvalitetssikring av forskerutdanningen ved UiB.

Arbeidsgruppen presenterer en gjennomgang av eksisterende praksis, nytt regelverk og utfordringer som oppstår i møtet mellom dem. Arbeidsgruppen fremholder at forslaget gjelder en formell og strukturell endring som ikke skal medføre endringer for den faglige virksomheten. Fakultet for kunst, musikk og design (KMD) ser nødvendigheten av å vurdere en reorganisering av UiBs forskerutdanning slik at behov for faglig ledelse, fordeling av myndighet og ansvar og kvalitetssikring blir ivaretatt, men hadde ønsket en grundigere vurdering av mulige faglige konsekvenser. KMD kan ikke støtte rapportens hovedanbefaling om fakultetsvis organisering fordi forslaget kan få faglige konsekvenser for våre fagmiljøer, som ikke er tatt med i vurderingen. Med en bredere sammensatt arbeidsgruppe ville man kunne fått belyst KMDs særskilte utfordringer allerede i løpet av vurderingsprosessen.

Strukturell endring – mulige faglige konsekvenser for KMD

Hovedspørsmålet for KMD handler om hvordan den foreslåtte organisering vil påvirke fakultetets tverrfaglige innretning og kunnskapsmiljø. Det er også et spørsmål om forslaget faktisk kan motarbeide tverrfaglig kunnskapsutvikling slik det er formulert i UiBs strategi: *«UiB skal utvikle flere ledende forskningsmiljøer (...) Dette skal vi oppnå (...) ved å etablere nye arbeidsmetoder for å organisere og lede faglig samarbeid som krysser grensene mellom fag og fakulteter på en bedre måte (...)».*

Den faglige profilen som ble lagt til grunn for etableringen av KMD 1/1 2017 (Universitetsstyresakene 70/16 og 154/16), omfatter både kunstnerisk og vitenskapelig forskning og dermed både kunstneriske og vitenskapelige stipendiater. Gjennom utredningen *«KHiB-UiB fase 2»* i 2016 ble det klart at samspillet mellom ulike forskningsformer skal være et sentralt virkemiddel og kjennetegnet for KMD.

For KMD er det avgjørende at stipendiatene er inkludert i fagmiljøene, og at fakultetet har vedtaksmyndighet i spørsmål som gjelder opptak, veiledning, midtveisevaluering og

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Fakultet for kunst, musikk og design
Telefon

Postadresse

Besøksadresse
Møllendalsveien 61
Bergen

Saksbehandler
Kjerstin Tønseth
55586963

bedømmelse. KMDs myndighet i forhold til ph.d.-forskrift er ikke omtalt i arbeidsgruppens rapport. FA har imidlertid, i notatform, stilt spørsmålstegn ved om KMDs styringsorganer har tilstrekkelig kompetanse for å fatte beslutninger som gjelder vitenskapelige stipendiater. KMD ser det slik at fakultetets ledelse er ansvarlig for all faglig virksomhet ved fakultetet, på lik linje med de andre fakultetene ved UiB. På bakgrunn av dette er HF og KMD etter drøfting blitt enige om at de vitenskapelige ph.d.-kandidatene bør overføres til KMD, uavhengig av den fremtidig organisering forskerutdanningen ved UiB.

KMDs vitenskapelige stipendiater – fagmiljø og programtilhørighet

Innen musikk vil de kunstneriske og vitenskapelige stipendiatene i stor grad inngå i samme fagmiljø. Det vitenskapelige miljøet på GA består av fire professorer, syv førsteamanuenser og bistillinger. I tillegg kommer stillinger knyttet til samarbeidet med Uni Research i tvillingsenteret «*Griegakademiets senter for musikkterapiforskning*» (GAMUT). Tre ansatte knyttet til fagmiljøet i utøving og komposisjon har også vitenskapelig doktorgrad. Ansatte med kunstnerisk førstekompetanse vil også inngå i relevant fagmiljø for stipendiatene, varierende etter prosjektenes innretning.

Stipendiatene selv inngår i et større stipendiatmiljø i den regionale forskerskolen *Grieg Research School in Interdisciplinary Music Studies* (GRS). Av forskerskolens 17 kandidater er 10 registrert i UiBs ph.d.-program. De vitenskapelige stipendiatene ved KMD vil likevel ikke kunne fylle volumkravet på 15 i et eventuelt eget program. De kan heller ikke inkluderes i nytt ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid. Programtilhørighet for disse stipendiatene må utredes nærmere.

Utfordringer ved tilknytning til program ved andre fakultet

En tilknytning for KMDs vitenskapelige stipendiater til andre fakultet reiser en rekke spørsmål:

- Hvordan ivareta ambisjonene om et samlet fagmiljø ved KMD, og med et forskningsmiljø ved fakultetet hvor ulike forskningstradisjoner møtes?
- Hvordan blir myndigheten i faglige spørsmål fordelt mellom programstyre ved annet fakultet og KMD/det lokale fagmiljø (instituttet)? Hvilken rolle skal GRS ha videre?
- Hvordan kan administrasjonsoppgavene omkring stipendiater med flere fakultetstilknytninger løses enkelt og effektivt?
- Hvordan blir de økonomiske avtalene knyttet til veiledning, bedømmelse og resultatinntekter mellom flere involverte fakultet

Disse spørsmålene må utredes.

Ny ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid som del av fremtidig organisering av forskerutdanningen ved UiB

KD har sendt ut på høring (05.07.2017) forslag til opprettelse av en ny doktorgrad: ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid, med de forskriftsendringer som følger. Dette er en utvikling som høyere kunstutdanning i Norge sammen har arbeidet for i mange år, og høringen er del av de siste formelle steg som vil gjøre etablering av gradsgivende program i kunstnerisk utviklingsarbeid mulig. Opprettelsen av ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid ved UiB vil sannsynlig skje i 2018, og det er lagt opp til at mengdekravet for stipendiater skal kunne fylles.

Den nye ph.d.-graden må bringes inn i nye scenarier for ph.d.-program ved UiB. Parallelt med KDs høring har en arbeidsgruppe oppnevnt av UHR utarbeidet forslag til endringer i

UHRs veiledende retningslinjer for ph.d. (levert 12.09.2017). Vi forutsetter at disse retningslinjene, når prosessen i UHR er ferdig, vil bli viktig i videre arbeid med ph.d.-organisering ved UiB.

KMD mener at fakultetsvis organisering kan

- Svekke fagmiljøenes mulighet for å definere forskningsområder
- Svekke fagmiljøets rolle i oppfølgingen av stipendiatene
- Motvirke tverrfaglighet som ellers er viktig del av UiBs faglige strategi
- Medføre komplisert og lite effektiv administrativ håndtering av stipendiater som er ansatt ved et fakultet og innmeldt i program ved annet fakultet
- Resultere i urimelige og/eller kompliserte kostnadsfordelinger fakulteter imellom

Konsekvensene fakultetsvise program vil kunne ha for fakultetets fagmiljø og faglige profil bør derfor vurderes nærmere.

Avsluttende bemerkninger og forslag

Som arbeidsgruppen indirekte peker på, er dagens organisering ved UiB i overensstemmelse med kvalitetsforskriftens krav. En interfakultær modell med en organisering som ligger tett opp til arbeidsgruppens modell, hvor det på fakultetsnivået opprettes «styrer for doktorgradsutdanning» i stedet for programstyrer vil være én mulighet. Styrene for doktorgradsutdanning kan ha tilnærmet samme myndighet som er foreslått for programstyrene, og vedta utfyllende regler til felles ph.d.-forskrift for UiB. Behovet for fagnær ledelse samt arbeidsgruppens forslag til innhold i og organisering av kvalitetssikringssystem vil kunne la seg realisere innenfor denne modellen. En annen mulighet er tverrfakultære program eller en kombinasjon av disse modellene.

KMD foreslår med dette at flere alternativ utredes og at eventuelle faglige konsekvenser av de ulike modellene blir belyst før beslutning om fremtidig organisering av forskerutdanningen tas.

Vennlig hilsen

Frode Thorsen
Dekan

Synnøve Myhre
Fakultetsdirektør